

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.372/2024/7/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Biczi és Turi Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe ügyintéző: dr. Turi György ügyvéd

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács György kamarai jogtanácsos, alperes címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 39.P.21.157/2024/7.

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 28.000 (huszonnyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes Magyarország minisztere, az portál internetes portál az alperes szerkesztésében és a cég1 kiadásában álló sajtótermék.

A portál2 nevű nemzetiségű hírportálon dátum-én cikk jelent meg a „cikk címe” címmel. A cikkben közlésre került egyéb érdekelt, a üzlet neve vezérigazgatójának nyilatkozata, mely szerint a magyar miniszter már korábban is kérte a kereskedő cégtől, hogy egy rokonának részesedése legyen a üzlet neve magyarországi leányvállalatában.

[2] Az alperes újságírója dátum1-en 10 óra 46 perckor e-mailt küldött egyéb érdekelt2nak, a miniszteri Sajtóirodát vezető helyettes államtitkárnak, melyben rögzítette, hogy egyéb érdekelt, a cég3 vezérigazgatójának interjút szemlélte egy magyar hírportál, és azok alapján a vezérigazgató többek között azt állította, hogy a magyar miniszter „már kérte a kereskedelmi multitól: engedje meg rokonának, hogy befektessenek a magyar leányvállalatba.” Az alperesi újságíró egyebek mellett arra vonatkozóan kérte a felperes választ, hogy volt-e ilyen, hogy egy rokona nevében kérte, hogy befektethessen a üzlet neve magyar leányvállalatába? Az e-mailben rögzítésre került, hogy a témával az aznap esti híradóban foglalkoznak, ezért a válaszra délután három óráig számolnak. A felperes a megkeresésre nem válaszolt.

[3] A Minisztérium az MTI útján dátum2-án közleményt adott ki „cikk címe2.” címmel. A közlemény alapján „A valótlan és rosszindulatú állításokkal szemben a kormány a családok és a rezsicsökkentés megvédése érdekében azokban a szektorokban – így többek közt a kiskereskedelemben, az energiaszektorban és bankszektorban – vezette be az extraprofitadókat, ahol azok keletkeztek. Ezekben az ágazatokban az energiaválság és azt kísérő, megugró infláció okán olyan extra jövedelmek képződtek, amiért az érintett vállalatok nem dolgoztak meg. A kormány ezeket az extraprofitokat elvonta, az így keletkező bevételek biztosítják a Rezsivédelmi Alap finanszírozását. A magyar kormány elvi álláspontja ugyanis az, hogy a háború, a káros szankciók és az energiaválság árát nem a magyar családoknak kell megfizetniük. A Minisztérium hangsúlyozza, hogy a kiskereskedelmi különadót az Európai Unió Bírósága jogszerűnek nyilvánította. Ezzel szemben minden más állítás alaptalan.”

[4] A felperes a dátum3-án kelt és az alperes részére dátum4-án kézbesített helyreigazítási kérelmében az „cikk címe3” című cikkbeli közlése miatt kérte az alperestől helyreigazító közlemény közzétételét, megjelölve azt, hogy a cikk mely részét sérelmezi. Az alperes a megkeresésben foglaltaknak nem tett eleget.

[5] A felperes a keresetlevelében helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest az alperes által szerkesztett www.portál internetes portálon dátum5-án „cikk címe3” címmel megjelent cikkben foglaltak miatt. A felperes előadása szerint az alperes egyéb érdekelt állításának közlésével valótlanul híresztelte azt, hogy a felperes kérte egyéb érdekelt urat arra, hogy engedje meg egy rokonának, hogy befektessenek a üzlet neve magyar leányvállalatába. A felperes a helyreigazító közleményben a valóság közlését is kérte, akként, hogy a felperes nem kérte sem egyéb érdekelt-től, sem a üzlet neve kereskedelmi multi bármely tulajdonosától, képviselőjétől és munkavállalójától azt, hogy engedje meg rokonának, hogy befektessenek a üzlet neve magyar leányvállalatába.

[6] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte, arra hivatkozással, hogy a felek között két, másik cikkben megjelent, de ugyanezen tartalmú

közlés miatti per van folyamatban, amelyben az elsőfokú ítélet kihirdetésére már sor került. Álláspontja szerint így ugyanazon médium, ugyanazon fóruma ugyanazon állítása tekintetében folyt le két eljárás, amire tekintettel ítélt dologról van szó.

[7] Érdemi védekezésként a kereset elutasítását kérte. A felperes által sérelmezett közlés ugyanis nem tényállítás, hanem vélemény, sajtószervként két közéleti szereplő közérdekű társadalmi vitájában elhangzottakat közölte, amely az Smtv. 11. §-a alapján kötelezettsége. A véleménynyilvánítás védelme kiterjed a közügyek megvitatására, illetve a vékony ténybeli alapon nyugvó vélemény védelmére. Valóságghú tájékoztatás történt a perbeli cikkben és állította, hogy a saját értékelése nélkül tette közzé egyéb érdekelt kijelentését, megjelölte a hír forrását, egyebekben pedig a felperes részére előzetesen lehetőséget biztosított a cáfolatra. A cikkbeli videó is az írás része, egységesen, összességében kell vizsgálni a sérelmezett kijelentést.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 62.000 forint perköltséget.

Felhívta a felperest, hogy 36.000 forint illetéket az állam javára az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számlára az esedékesség napjáig fizessen be.

[9] Elsődlegesen az alperes eljárás megszüntetése iránti kérelme tekintetében rögzítette, hogy azt korábban a 6/II. sorszámú végzésével elutasította. Bár ugyanazon felek között, ugyanazon jog – a sajtó-helyreigazítás – iránt több eljárás is folyamatban volt, tartalmilag ugyanazon kijelentés tekintetében, a Pp. 360. §-a szerinti anyagi jogerőhatást nem látta megállapíthatónak, figyelemmel arra, hogy az alperes által hivatkozott további eljárásban meghozott ítélet még nem emelkedett jogerőre.

Nem találta megállapíthatónak azt sem, hogy a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt indított más perben a perindítás joghatása már beállt volna, és így a Pp. 176. § (1) bekezdésének d) pontja, illetve a Pp. 240. § (1) bekezdésének a) pontja alapján lenne helye az eljárás megszüntetésének, miután a jelen perbeli sajtó-helyreigazítás iránti kérelem, és a felek közötti további eljárások más-más sajtóközleményre, cikkekre vonatkoznak.

[10] Az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozással elődlegesen azt vizsgálta, hogy az adott közlés a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Második lépésként pedig azt, hogy az tényállításnak, vagy értékítéletnek minősül-e, végül azt, hogy a korlátozás nem

lépi-e túl a véleménynyilvánítás határát.

[11] A perbeli közlemény közügyet, közérdeklődésre számot tartó kérdést mutatott be, miután az alperes által közzétett írás témája a felperes által vezetett kormány gazdaságpolitikájához kapcsolódott, mely a megjelenés időpontjában az ország egyik jelentős közéleti kérdése volt. Az olvasók tájékoztatása szempontjából nem közömbös az, hogy a kormány gazdaságpolitikai döntéseinek milyen hatása lehet az érintett kereskedelmi láncokra, és közvetve Magyarország Európai Unión belüli megítélésére. Maga a sajtóközlemény egyéb érdekelt, a cég³ vezérigazgatója által egy külföldi lapban tett nyilatkozat ismertetése, összefoglalva és kiegészítve azokkal a háttér- és előzményi információkkal, amelyek az olvasók számára érthetővé teszik a nyilatkozatot. A portál²ban megjelent eredeti sajtóközleményben egyéb érdekelt a magyar kormány kereskedelmi láncokat érintő eddigi gazdaságpolitikai döntéseiről és jövőbeli tervezett lépéseiről fejt ki személyes, de szakmai szempontú álláspontját. A fentebb írt elvi szempontok figyelembevétele mellett ezért – a kifogásolt közlés szöveggörnyezetét is figyelembe véve, azaz a sajtóközleményt a maga egészében vizsgálva – arra a következtetésre jutott, hogy a kifogásolt közlés a közélet ügyeibe tartozó kérdésekről szóló sajtóközlemény része volt.

[12] Második lépésként azt állapította meg, hogy a perbeli kifogásolt közlés tényállításnak minősül, mert objektív alapú bizonyítékokkal alátámasztható, igazolható azon konkrét múltbéli esemény, a üzlet neve vezetőjének alperes cikkében közölt állítása, hogy a felperes kérte-e, vagy sem a üzlet nevetől annak megengedését, hogy a rokona befektethessen a cégbe.

[13] A felperes által helyreigazítani kért alperesi közlés tényállítás, melyet az alperes átlagos esetben a valóság bizonyításának kötelezettsége mellett tehet közzé. A perbeli, felperest érintő állítás megítélésére azonban – a felperes közszereplői minősége következtében – nem az átlagos szabályok az irányadók.

A felperes Magyarország minisztere, kiemelkedő jelentőségű közszereplő, következésképpen a személyére vonatkozó, közéleti tevékenységét érintő állítások fokozott súllyal történő tüzésére köteles. A kiemelkedően jelentős közszereplőnek minősülő felperes magánszférájának is van olyan része, melyre vonatkozó közlések esetében a személyiségi jogai az átlagemberekkel azonos mértékű védelmére tarthat igényt, mindazonáltal a felperes státuszából következik, hogy ebbe a körbe csak magánéletének legbelső, legintimebb, semmilyen közéleti összefüggéssel nem érintett része tartozhat.

[14] Nem találta megalapozottnak azt a felperesi hivatkozást, mely szerint a felperes a sérelmezett közlés tekintetében magánszemélyként került volna megjelenítésre önmagában abból következően, hogy a kormánynak nincsenek rokonai. A kifogásolt alperesi közlés egyértelműen a felperes közéleti tevékenységét érinti, nem magánszférájába tartozik, mert

szükségképpen így minősül a magyar kiskereskedelmi piac vezető szereplője (üzlet neve) vezetőjének (egyéb érdekelt ügyvezetőnek) a felperes hozzá intézett kérésére vonatkozó állítása.

[15] A fentiek alapján, az EJEB gyakorlatára is figyelemmel, megítélése szerint kiemelkedő jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a kifogásolt közlés egyéb érdekelt nyilatkozata, egy vele készült interjú részletének közlése, és így a kijelentés értékelése során figyelemmel kell lenni arra, hogy bár nem sajtótájékoztatóról, de olyan sajátos műfajról van szó, ahol a sajtó tájékoztató szerepe helyett a közvetítő szerepe erősödik fel, kerül előtérbe.

[16] Megállapítása szerint a perbeli sajtóközlemény egyéb érdekelt – felperes által sem vitatottan megtett – nyilatkozatát hűen közölte, a sajtóközlemény azt semmiféle kommentárral nem egészítette ki, nem helyezte semmiféle kontextusba, a szöveg a külföldi szaklapban megjelentek ismertetésére szorult. Az eredeti cikkben megjelent „javasolta” és a cikkbeli videóban (helyes fordítással) rögzített „kérte” kifejezések megítélése szerint szinonimák, közöttük a per és a felperes megítélése szempontjában jelentéktelen szemantikai eltérés van csak, így a cikkbeli közlés is szöveghű közlésnek tekinthető.

[17] Megállapította, hogy az alperes az Alkotmánybíróság által elvártaknak megfelelően biztosított lehetőséget a cáfolatra, illetve véleménye kifejtésére a felperesnek azáltal, hogy a perbeli cikket megelőzően három nappal, dátum1-én elküldte kérdéseit a felperes részére. A felperes maga sem vitatta azt, hogy az alperes ezen e-mailt elküldte, az pedig, hogy a címzett az e-mailt megkapja-e, nem eshet az alperes terhére. A Minisztérium által közzétett közlemény egyrészt nem tekinthető a felperes által az alperesi megkeresésre adott válasznak, másrészt pedig ezen közlemény sem kifejezetten a jelen perben sérelmezett nyilatkozatot cáfolja, hanem általánosságban „visszautasítja a vállalat valótlan állításait.” Mindezek alapján az alperes eleget tett a miniszteröt érintő kifogásolt állítás megjelentetése azon feltételének, hogy az érintettnek lehetőséget kell biztosítani a cáfolatra, a válaszadásra. A Minisztérium közleményét a cikk szövegszerűen ugyan nem, de a cikkbe ágyazott videóban bemutatja. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint pedig a PK 12. számú állásfoglalás alapján, a sérelmezett cikket összességében megvizsgálva a videó is a cikk részét képezi, azzal egységes egész, függetlenül attól, hogy a videó már korábban is közzétételre került.

[18] Mindezek alapján az alperes nem volt köteles a perben bizonyítani a cég3 vezérigazgatója által tett kijelentések valóságtartalmát, miután a felperes által kifogásolt közlés nem az alperes saját közléseit tartalmazta, hanem a vezérigazgató szavait idézte, és ezzel az alperes az Alaptörvényben és az Smtv. 10. §-ában írt kötelezettségének eleget téve tájékoztatót egy, a közügyeket érintő kérdésről. Erre tekintettel a kifogásolt közléssel kapcsolatban a sajtó-helyreigazítási kérelmet alaptalannak találta, és a keresetet elutasította.

[19] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének való helyt adást, valamint az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hibásan értékelte a sajtó-helyreigazítási intézmény szerepét akkor, amikor azt szintisztán a személyiségi jogok megvédésében betöltött szerepe szempontjából elemezte. A sajtó-helyreigazítás intézményének éppoly fontos szerepe van a sajtóba vetett bizalom megerősítésében, illetőleg abban, hogy az állampolgárok valós és hiteles információk alapján tudják kialakítani a véleményüket a közélet fontos kérdéséről. Ennek nyomán annak is fontos eszköze a sajtó-helyreigazítás jelen ügyben, hogy az állampolgárok valós információkat szerezzenek a kormányzat gazdaságpolitikai döntésének hátteréről, véleményüket ne egy valótlan, a gazdaságpolitikai okot önös érdekekre cserélő érvelés alapján alakítsák ki.

[21] Hivatkozott arra, miszerint a bírósági gyakorlat alapján híresztelésnek kell tekinteni más személy nyilatkozatának, közlésének továbbítását akkor is, ha híven tükrözi más személynek valótlan tényállítást tartalmazó nyilatkozatát. A cikk egy átlagos hírfogyasztóban könnyen kiváltja azt a hatást, hogy amit az újságban olvas, az igaz, így, ha a tényállítás tartalma a terjesztő számára is kétséges, akkor jár el helyesen, etikus módon, ha a cikk közzététele előtt ellenőrzi annak tartalmát.

[22] Az EJEB gyakorlatra hivatkozással rámutatott, hogy az újságíró akkor jár el etikusan, felelősen és helyesen, ha egy vita kapcsán mindkét fél számára lehetőséget biztosít álláspontjának kifejtésére. egyéb érdekelt2t az alperes egy minisztériumi e-mailcímen kereste meg 10 óra 46 perckor azon tájékoztatással, hogy 15 óráig várja válaszát az ügyben. Ezen rövid határidő nem volt alkalmas arra, hogy éljen a válaszadási lehetőségével. Ennek oka az alábbiak: nem bizonyította az alperes, hogy megérkezett valóban a megkeresés, a küldési idő pillanatában, ha meg is érkezik adott pillanatban a megkeresés a munkavégzés jellegéből adódóan nem biztos, hogy az adott személy azonnal látja a levelet. Ennek nyomán az, hogy mindössze négy órányi időt biztosított arra, hogy válaszoljon a megkeresésre, bár látszatintézkedésnek megfelelt, nem adott valós lehetőséget arra, hogy élhessen válaszadási jogával. A levél alapvetően egy magánbeszélgetés megtörténtére kérdezett rá, mely beszélgetés létezéséről egyéb érdekelt2nak nem feltétlenül lehet tudomása. A minisztériumi működésből adódóan ezen esetekben a sajtófőnök megkeresi az érintett személyt, tájékoztatást kér tőle annak érdekében, hogy hiteles és valós választ tudjon adni a sajtó megkeresésére, ezen folyamat nem valósítható meg négy óra alatt. Mindezek alapján álláspontja az, hogy a véleményének kifejtésére lehetőséget biztosító megkereső levél csak egy látszatilehetőség volt, valós lehetőség nem volt észrevételének megosztására.

Az érintett közlemény nem egy sajtótájékoztató közvetítése, hanem egy szerkesztett interjú utánközlése, az nem tükrözi teljes egészében híven az eredeti egyéb érdekelt interjú szövegét, ahhoz kiegészítéseket fűz.

Az EJEB gyakorlatára hivatkozással kiemelte, hogy az érintett személy válaszadási joga a sérelmet szenvedett fél szólásszabadságának a része, azaz nem a sajtó szabadságának a korlátozója, hanem a véleménynyilvánítás szabadságának eszköze. Ennek nyomán azon eljárás, ami megakadályozza az álláspontjának részletes és pontos közlésében, a véleménynyilvánításának korlátozása, amely mint olyan jogellenes.

[23] Nem ért egyet azzal, hogy a jogvitában érintett közlemény megfelelően tájékoztatott az álláspontjáról, az ugyanis nem egyezik meg az általa a sajtó-helyreigazítási kérelmében közzétenni kívánt szöveggel. Nem kérte sem egyéb érdekelt-től, sem a üzlet neve kereskedelmi multi bármely tulajdonosától, képviselőjétől, és munkavállalójától azt, hogy engedje meg rokonának, hogy befektessenek a üzlet neve magyar leányvállalatába. A helyreigazítás iránti kérelmének minden részlete jelentőséggel bír a személyiségi jogainak védelme szempontjából, ennek nyomán az alperesi közlemény nem képes betölteni a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perkoltségben való marasztalását kérte.

[25] Álláspontja szerint a társadalom legszélesebb körét érintő gazdaságpolitikai vitában elhangzó egyes kijelentések közlése elengedhetetlen ahhoz, hogy a társadalom tagjai értelmezni tudják az életüket befolyásoló közéleti eseményeket.

[26] A közlemény befogadói valós információt szereztek, senki sem vitatta, hogy egyéb érdekelt a perbeli felperes által kifogásolt közlést ne mondta volna. A felperes figyelmen kívül hagyja a közszereplői minőségét és a sajtó demokratikus jogállamban fennálló feladataira hivatkozik.

[27] A hírszolgáltatással foglalkozó sajtótermékek esetén nem kirívó reakálási határidőt szabni, napi események kapcsán ez a határidő gyakran sokkal rövidebb a jelen ügyben rendelkezésre álló időnél. Amennyiben a felperes a megkeresésre hosszabban kifejtett válasszal készült volna és ezt jelzi, úgy minden bizonnyal lehetőséget biztosított volna erre, azonban a felperes hetekkel később kereste meg a sajtó-helyreigazítási kérelmével, amely

egyébként lényegét tekintve nem tért el az egyébként általa közzétett felperesi állásponttól.

A cikk részét képező közleményt a felperes képviselőjében tették közzé, amennyiben több információt, részletesebb negációt kívánt volna a felperes közzétenni, úgy bizonyosan úgy is történt volna. A felperes tehát saját felróható magatartására kívánt hivatkozni.

[28] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[29] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére, vagy a Pp. 381. §-ában szabályozott, annak mérlegelhető hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre egyébként a fellebbező felperes sem hivatkozott. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfelelően az ügy érdemében határozott, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében – annak indokai alapján – az alábbiak szerint helybenhagyta.

[30] Az elsőfokú bíróság helytállóan végezte el az alapjogi tesztet, e körben megalapozottan hivatkozott az alkotmánybírósági gyakorlatra. Ennek első lépcsőjeként megfelelően azonosította a sérelmezett közlést közügyek vitájával kapcsolatban álló kijelentésként, e körben a másodfokú bíróság visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének [25] pontjában foglaltakra. A felperes Magyarország minisztere, a sérelmezett közlés pedig a kormányfői tevékenységével kapcsolatos, gazdasági kérdéseket érintő állítólagos megnyilvánulására vonatkozik. Ez egyértelműen közéleti kérdésnek minősül, egyrészt a felperes kiemelt közéleti szerepe okán, másrészt azért, mert az állítólagos megnyilvánulás a Magyarországon is gazdasági tevékenységet folytató, a gyorsan forgó fogyasztási cikkek kiskereskedelmi piacán jelentős részesedéssel bíró gazdasági társaságot érint, továbbá azért is, mert ezen gazdasági szegmens szereplőinek esetleges átrendeződésére irányuló szándékra vonatkozik. Ilyen jellegű közlés vonatkozásában az alperes az alkotmányos feladatának tesz eleget akkor, amikor beszámol a magyarországi olvasók számára is, az egyébként egy másik országban, más nyelven megjelent közlésről, amely a fentiek szerint azonban éppen hazánkban tart számot kiemelt közérdeklődésre.

[31] A sérelmezett közlés annak tágabb értelmezése szerint tényállítás, ugyanis arról számol be, hogy egy másik országban megjelent újságban milyen közlés hangzott el, az adott tartalmú nyilatkozat megtételéről tudósít. A kifogásolt közlés szűkebb értelmezés alapján is tényállításnak minősül a bírósági gyakorlat szerint, ugyanis egy múltbéli esemény megtörténtét állítja.

[32] A felperes keresetében annak közzétételét kérte helyreigazító közleményként, miszerint az alperes valótlanul híresztelte azt, hogy a felperes kérte egyéb érdekelt urat arra, hogy engedje meg egy rokonának, hogy befektessenek a üzlet neve magyar leányvállalatába. Ezen sérelmezett közlés ebben a formában kizárólag az alperesi cikkbe ágyazott videófelvételen hallható, annak írásos részében az szerepel „felperes miniszter az egyik rokonának kért részesedést a üzlet neve magyarországi leányvállalatából”. Az írásos részben megjelent közlés a videóban található közlés rövidített változata, de lényegi tartalmában megegyezik a videón elhangzottakkal.

[33] A cikk írásos része és az abban foglalt videó tartalma külön-külön is vizsgálható, mindig az adott ügy egyedi jellegét is szem előtt tartva, azonban jelen esetben a felperes maga is a videótartalomban elhangzottakat kifogásolta a helyreigazítás iránti igényében, ami arra enged következtetni, hogy maga is az írásos részhez szervesen kapcsolódónak tekintette a videó tartalmát.

[34] Nem volt vitatott, hogy az alperes nem torzította el a másik újságban megjelenteket, azokat szöveghűen közölte. A mások állításait ily módon közlő sajtó jogi felelőssége körében értékelni volt szükséges az Alkotmánybíróság gyakorlatát, amely a felelősség alóli mentesülés lehetőségének egyre tágabb teret engedett, az alábbiak szerint:

„[a] közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájának körében egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések beazonosítható forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító (vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló) médiatartalom-szolgáltató a sajtószabadság által védett alkotmányos küldetését teljesíti, így e tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni.” {34/2017. (XII. 5.) AB határozat Indokolás [50]}.

Ezt követően az alkotmánybírósági gyakorlat már nem követelte meg közéleti, politikai vitával kapcsolatos közlés esetében a polgári jogi felelősség alóli mentesüléshez azt, hogy a kifogásolt cikkben adjanak lehetőséget az érintett cáfolatára:

„[e]bben a vitában pedig számos helyen lehetősége volt az indítványozónak saját álláspontját ismertetni, és ezáltal a vitában elhangzó kritikákra – így jelen ügy szerinti cikkben tudósított sajtótájékoztatón elhangzó állításokra is – reagálni.” {3217/2020. (VI. 19.) AB határozat Indokolás [46]}

[35] A perbeli esetben az alperes nem egy politikai vitában, nem egy sajtótájékoztatón elhangzottakról számolt be, azonban a másodfokú bíróság megítélése szerint egy másik országban megjelenő sajtótermékben, Magyarország miniszterének számottevő gazdasági hatásokkal járó, állítólagos tevékenységére vonatkozó, a hazánkban is jelentős piaci részesedéssel bíró kiskereskedelmi lánc vezetőjének megnyilvánulása olyan kiemelt közéleti

téma, ami a politikai vitához hasonló megítélést eredményez a sajtószabadság érvényesülésének körében.

[36] A cáfolat lehetőségét adott esetben az alperes lehetővé tette a felperes számára. Azt a felperes sem vitatta, hogy az alperes őt korábban megkereste a sérelmezett közlemény kifogásolt állításával kapcsolatban, azonban arra válasz nem érkezett. Az idő rövidségére való felperesi hivatkozás körében a másodfokú bíróság rámutat, hogy jelen esetben az nem bír relevanciával, ugyanis a sérelmezett írás dátuma 5. napján, tehát az alperesi megkeresést követő három nap elteltével jelent meg. Arra vonatkozóan pedig nem volt perbeli adat, hogy a felperes esetlegesen ezen három nap folyamán bármikor is válaszolt volna az alperes megkeresésére.

[37] A rendelkezésre álló felperesi cáfolatot az alperesi kifogásolt tartalom videórésze tartalmazza, abban az NGM közlemény rögtön a kifogásolt közlést követően ismertetésre került. A Fővárosi Ítéltábla visszautal az ítéletének [33] pontjában foglaltakra, amely szerint a felperes maga is az írásos részhez szervesen kapcsolódónak tekintette a videót, így a cáfolata is a kellőképpen jelent meg az alperesi tartalomban.

[38] A másodfokú bíróság a perbeli ügyben csupán megjegyzi, hogy amennyiben a felperes megítélése szerint a cáfolat lehetősége számára nem volt kellőképpen biztosítva, az általa betöltött tisztség folytán értelemszerűen a cáfolat egyéb fórumokon való megjelenítési lehetőségével mindenképpen rendelkezik, számos lehetősége van saját álláspontjának ismertetésére.

[39] A fentebb már hivatkozottak szerint a felperes Magyarország minisztere, a sérelmezett közlés pedig a kormányfői tevékenységével kapcsolatos, gazdasági kérdéseket érintő állítólagos megnyilvánulására vonatkozik. Ez egyértelműen közéleti kérdésnek minősül, a felperes kiemelt közéleti szerepe pedig azt is eredményezi, hogy a személyiségi jogai védelmének határvonalai a közéleti szereplők közül a legnagyobb mértékben zsugorodnak, a sajtó tájékoztatáshoz való joga pedig ezzel kölcsönhatásban ugyanolyan mértékben tágul.

[40] Mindezek alapján megállapítható, hogy az alperesi írás tájékoztatása megfelelt az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek, ezért az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan utasította el a felperes keresetét.

[41] A másodfokú bíróság döntése folytán a felperes pervesztes lett a fellebbezési eljárásban, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes által szerkesztett portált üzemeltető gazdasági társaság költségeit a Pp. 499. § (1) bekezdés második mondatára is figyelemmel. Az alperesi képviselő költségeit a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. §-a, a 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint a 3. § (6) bekezdése alapján, a kifejtett jogtanácsosi tevékenységgel arányban álló perköltséget állapított meg a másodfokú bíróság.

[42] A pervesztes felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja, valamint a 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint összegű fellebbezési eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ában foglaltak szerint.

[43] A Fővárosi Ítéltábla tájékoztatja a felperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2024. október 10.

Dr. Hercsik Zita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k. Dr. Kisbán Tamás s.k.

előadó bíró bíró